

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovéj a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. Z.** - správkyňa konkurznej podstaty úpadcu J., proti žalovanému: **P.**, zast. Mgr. Š., advokátom, M., o určenie neexistencie pohľadávky, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2007 č.k. 15 Cbi 22/04-226 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2007 č.k. 15 Cbi 22/04-226 **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka žalovaného prihlásená do konkurzu vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 2 K 40/02 vo výške 48 486 329 Sk nie je oprávnená.

Podľa odôvodnenia rozsudku súd zistil, že prihláškou podanou dňa 30.10.2003 doplnenou dňa 17.2.2004 si žalovaný prihlásil svoju vykonateľnú pohľadávku v celkovej výške 48 486 329 Sk zabezpečenú záložným právom s nárokom na oddelené uspokojenie a to 22 500 000 Sk ako istinu, 7 477 397 Sk ako úroky do 31.12.1998 a 18 508 932 Sk ako úroky z omeškania do 2.9.2003 ako zostatok pôžičiek podľa zmluvy z 5.9.1995. Správkyňa konkurznej

podstaty poprela pohľadávku na prieskumnom pojednávaní a to výšku, právny dôvod i právo na oddelené uspokojenie.

Žalovaný pohľadávku opieral o zmluvu o pôžičke z 5.9.1995 uzatvorenú s úpadcom ako dlžníkom, notársku zápisnicu zo dňa 26.1.1999 č. N 20/00, NZ 21/99 a exekučný príkaz č. Ex 544/03 z 11.6.2003, ktorým bolo zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti.

Nakoľko išlo o vykonateľnú pohľadávku popretú správcom konkurznej podstaty čo do dôvodu, výšky i poradia vrátane nároku na oddelené uspokojenie, je na podanie žaloby správkyňa konkurznej podstaty aktívne legitimovaná. Popretie odôvodňuje tvrdením, že k reálnemu naplneniu kontraktu nikdy nedošlo. V účtovníctve úpadcu sa nenachádza žiadny doklad o prijíme pôžičky v sume 22 500 000 Sk a ani v daňovom priznaní za rok 1995 tiež nefiguruje.

Úpadca, ktorý výpovedal ako svedok, potvrdil prevzatie peňazí a tvrdí, že nikdy neboli zavedené do účtovníctva, pretože ich schoval doma v trezore a použil ich na rekonštrukciu hotela A., ktorej náklady dosiahli 26 mil. Sk. Žalovaný tvrdil, že požičal - úpadcovi peniaze na kúpu tohto hotela od S..

Z dokladov mal súd preukázané, že kúpu hotela od S. úpadca financoval z úveru poskytnutého V. a z tohto dôvodu bolo aj zriadené záložné právo v prospech V. zapísané na liste vlastníctva X. k.ú. P.. Zostatok úveru V. je doložený ako judikátna pohľadávka rozsudkom sp. zn. 11 Cbi 21/04. Rekonštrukcia hotela v hodnote 26 mil. nebola preukázaná.

Rozporuplné boli tvrdenia žalovaného, ktorý síce v zmluve o pôžičke figuroval ako podnikateľský subjekt, avšak: peniaze, požičané úpadcovi mal vlastníť ako súkromná osoba, ako aj to, že úpadca uzatváral zmluvu ako podnikateľský subjekt, peniaze však mal v domácom trezore ako fyzická osoba.

Na základe tohto súd dospel k záveru, že k reálnemu prijatiu finančných prostriedkov podľa zmluvy označenej ako zmluva o pôžičke z 5.9.1995 do majetku úpadcu nedošlo. Preto súd určil, že pohľadávka žalovaného nie je oprávnená.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný a navrhol ho zmeniť a jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovieť.

Domnieva sa, že súd prvého stupňa zo zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver. Uvádza, že predmetom a ťažiskom incidenčného sporu je samotná existencia pohľadávky, ktorá je v tomto prípade podporená existenciou exekučného titulu a následne samotného exekučného konania (tzv. vykonateľná pohľadávka).

Základom právneho vzťahu medzi úpadcom a žalovaným je zmluva o pôžičke zo dňa 5.9.1995, ide o reálny kontakt, ktorého vznik je viazaný na odovzdanie peňažných prostriedkov. Podľa jeho názoru súd mal skúmať, či k reálnemu odovzdaniu peňažných prostriedkov došlo, čo úpadca vo svedeckej výpovedi potvrdil, existencia záväzkového vzťahu medzi úpadcom a žalovaným bola teda preukázaná. Podľa jeho názoru právne nie je podstatné ako úpadca s prijatými peňažnými prostriedkami naložil, či ich následne zaúčtoval alebo okamžite spotreboval, pretože to na jeho povinnosti vrátiť tieto peňažné prostriedky po uplynutí dohodnutej doby nič nemení. Obdobná situácia by nastala v prípade, keď podľa dohody má dlžník plniť až po splnení podmienky, ktorej splnenie môže ovplyvniť iba dlžník a ktorý jej splnenie zámerne zmaril, čím sa právny úkon stane nepodmieneným (§ 36 ods. 3 Obč. zák.). V danom prípade neobstojí argument, že právny vzťah medzi úpadcom a žalovaným treba posudzovať ako zmluvu o úvere, pretože nespĺňa základné pojmové znaky tohto zmluvného vzťahu upraveného v Obchodnom zákonníku.

Dáva do pozornosti odvolaciemu súdu, že zmluva o pôžičke bola uzavretá v roku 1995, notárska zápisnica bola spísaná v roku 1999 a konkurz na úpadcu vyhlásený až v roku 2003. On, ako veriteľ, sa cíti byť ukrátený na svojich právach, keď rozhodnutím krajského súdu mu bolo znemožnené dosiahnuť čo i len čiastočné uspokojenie jeho vykonateľnej pohľadávky voči úpadcovi v konkurznom konaní. Považuje za rozpor s dobrými mravmi, ak súd 1. stupňa považoval nezaúčtovanie prijatej pôžičky za jediný dôvod potvrdzujúci neexistenciu pohľadávky. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobkyňa ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu J. sa v súlade s ust. § 23 ods. 3 ZKV včas podanou žalobou domáha určenia neexistencie vykonateľnej pohľadávky žalovaného prihlásenej žalovaným a popretej žalobkyňou čo do výšky, právneho dôvodu, poradia a práva na oddelené uspokojenie.

Žalovaný odôvodnil a zdokladoval svoju pohľadávku zmluvou o pôžičke uzavretou medzi úpadcom a žalovaným dňa 5.9.1995, notárskou zápisnicou zo dňa 26.1.1999 osvedčujúcou 1/ vyhlásenie J. ako podnikateľa podnikajúceho pod obchodným menom J., mesto podnikania T. IČO X. ako osoby povinnej, že dňa 5.9.1995 uzatvoril s P. ako podnikateľom podnikajúcim pod obchodným menom P., miesto podnikania T. IČO X. ako osobou oprávnenou zmluvu o pôžičke, na základe ktorej oprávnená osoba poskytla povinnej osobe pôžičku 22 500 000 Sk. V zápisnici sa ďalej konštatuje, že uvedená suma nebola do dňa jej spísania uhradená. 2/ vyhlásenie takým istým spôsobom identifikovaného J. G. ako osoby povinnej, že tento svoj dlh uznáva a 3/

vyhlásenie takisto ako podnikateľa identifikovaného J. G., že súhlasí v prípade nesplnenia jeho záväzku voči P. „rovnako identifikovaného podnikateľovi, aby sa táto notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e/ O.s.p. resp. pre exekúciu, a to na celý jeho majetok, exekučným príkazom z 11.6.2003, ktorým bolo zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti,

Pokiaľ žalovaný v odvolaní súdu 1. stupňa vytýka, že neskúmal, či došlo k reálnemu odovzdaniu peňazí, čo úpadca vo svojej svedeckej výpovedi potvrdil táto výtka nie je opodstatnená.

Súd 1. stupňa až po vykonaní rozsiahleho dokazovania zameraného najmä na okolnosť, či úpadca údajne mu žalovaným požičané peniaz prevzal, dospel k záveru, že k reálnemu prijatiu finančných prostriedkov podľa zmluvy označenej ako zmluva o pôžičke z 5.9.1995 do majetku úpadcu nedošlo a preto žalobe vyhovel.

Odvolačný súd sa s výrokom súdu i jeho odôvodnením plne stotožnil. Konštatoval, že napadnuté rozhodnutie je celkom v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Súd 1. stupňa správne vychádzal zo skutočnosti, potvrdennej aj obsahom notárskej zápisnice, na ktorú sa žalovaný odvoláva, že obaja účastníci zmluvy o pôžičke boli podnikateľmi, že pôžička mala podľa vyjadrenia žalovaného slúžiť na rozvíjanie ekonomickej činnosti úpadcu a ich sprievodnej činnosti ktorú sú povinní robiť ako podnikatelia, t.j. zaznamenať úbytok financií formou poskytnutej pôžičky, alebo príjem peňazí je prijatím v účtovníctve tvoriacom súčasne základ daňových priznaní. Súd 1. stupňa zistil, že peniaze údajne požičané na kúpu hotela, úpadca na tento účel nepoužil, ale vzal si na to pôžičku od V.. Súd úroveň aj tvrdenie, že úpadca peniaze použil na rekonštrukciu hotela, aj to s negatívnym výsledkom pre žalovaného.

Odvolačný súd tiež konštatoval, že námietka žalovaného v odvolaní, podľa ktorej súd v odôvodnení rozhodnutia argumentoval mienkou, že právny vzťah medzi úpadcom a žalovaným treba posudzovať ako zmluvu o úvere, neobstojí. Súd 1. stupňa aj v závere odôvodnenia konštatuje že k reálnemu prijatiu finančných prostriedkov podľa zmluvy označovanej ako zmluva o pôžičke z 5.9.1995 do majetku úpadcu nedošlo.

Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že súd 1. stupňa sa napriek predloženým dôkazom nezaoberal jeho námietkami odvolačný súd zistil, že táto námietka nie je dôvodná.

Na pojednávaní dňa 28.9.2006 síce žalovaný uviedol, že peniaze, ktoré požičal úpadcovi si sám požičal od iných subjektov, preto ich nevedol vo svojom účtovníctve, ani v odvolaní však na toto tvrdenie neponúkol ani nedoložil dôkaz a na otázku súdu 1. stupňa prečo potom, keď sa nejednalo o peniaze z podnikania, sa uvádza v notárskej zápisnici aj v zmluve o pôžičke, že jej účastníci sú podnikatelia odpovedal, že preto, že ich písal právnik.

Na tomto základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa ako vecne správne v súlade s ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Úspešnej žalobkyni odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dň00a 11. júna 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu